Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/1267

27.6.2025

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2025/1267,

annettu 24 päivänä kesäkuuta 2025,

makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisestä Egyptin arabitasavallalle

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([1]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin ja Egyptin arabitasavallan, jäljempänä 'Egypti', suhteita kehitetään vuodesta 2004 voimassa olleen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Egyptin arabitasavallan välisen assosiaation perustavan Euro–Välimeri-sopimuksen ([2]), jäljempänä 'assosiaatiosopimus', puitteissa. Unioni ja Egypti hyväksyivät viimeisimmät EU:n ja Egyptin kumppanuuden painopisteet (2021–2027) assosiaatiosopimuksella perustetussa yhdeksännessä EU–Egypti-assosiaationeuvostossa 19 päivänä kesäkuuta 2022, jäljempänä 'kumppanuuden painopisteet'. Kumppanuuden painopisteissä vahvistetaan uudelleen yhteinen tavoite käsitellä unionin ja Egyptin yhteisiä haasteita, edistää yhteisiä etuja ja taata pitkän aikavälin vakaus ja kestävä kehitys Välimeren molemmilla puolilla. Yhteinen sitoutuminen demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen yleismaailmallisiin arvoihin tukee edelleen kumppanuuden painopisteitä, mikä näkyy myös EU:n ja Egyptin monivuotisessa maaohjelmassa vuosiksi 2021–2027, jäljempänä 'EU:n ja Egyptin monivuotinen maaohjelma'.

(2) Kumppanuuden painopisteissä otetaan huomioon se, että unioni ja Egypti ovat yhteisesti sitoutuneet vahvistamaan yhteistyötä, jolla tuetaan Egyptin laatimaa asiakirjaa "Sustainable Development Strategy: Egypt's Vision 2030" (kestävän kehityksen strategia: visio vuodeksi 2030), sekä unionin määrätietoinen pyrkimys hyödyntää tätä uutta liikevoimaa lujittaakseen kumppanuutta eteläisen naapurustonsa kanssa. Erityisesti Eurooppa-neuvoston 10 ja 11 päivänä joulukuuta 2020 antamissa päätelmissä unioni määritti strategiseksi prioriteetikseen demokraattisen, vakaamman, vihreämmän ja vauraamman eteläisen naapuruston. EU:n Välimeren alueen toimintaohjelmassa ja sen eteläisten naapurialueiden talous- ja investointisuunnitelmassa, jotka esitetään komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 9 päivänä helmikuuta 2021 antamassa yhteisessä tiedonannossa "Uudistettu kumppanuus eteläisen naapurialueen kanssa – Uusi Välimeren alueen toimintaohjelma", esitetään unionin tavoitteet saavuttaa pitkän aikavälin kestävä sosioekonominen elpyminen ja palautuminen sekä edistää alueen vihreää ja digitaalista siirtymää alueella.

(3) Egypti ja unioni päättivät 17 päivänä maaliskuuta 2024 yhdessä syventää suhteitaan ja sopia strategisesta ja kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta, joka perustuu oikeudenmukaisuuden ja keskinäisen kunnioituksen ja luottamuksen arvoihin, niiden yhteisen vakauden, rauhan ja vaurauden vahvistamiseksi.

(4) Unioni ja Egypti ovat kumppanuuden painopisteiden mukaisesti sitoutuneet varmistamaan vastuuvelvollisuuden, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien täyden kunnioittamisen sekä edistämään demokratiaa, sukupuolten tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia kaikkien kansalaistensa perustuslaillisina oikeuksina. Kyseisillä sitoumuksilla edistetään kumppanuutta sekä Egyptin kestävää sosiaalista ja taloudellista kehitystä, hyvää hallintotapaa ja sosioekonomista vakautta. Unionin ja Egyptin lisääntynyt ja rakentava vuorovaikutus viime aikoina on antanut mahdollisuuden käydä merkityksellisempää vuoropuhelua ihmisoikeuksiin liittyvistä asioista. Poliittisia kysymyksiä, ihmisoikeuksia ja demokratiaa sekä kansainvälisiä ja alueellisia asioita käsittelevä alakomitea ja assosiaatiokomitea tarjoavat assosiaatiosopimuksen puitteissa institutionaaliset foorumit keskustelun käymiseksi monista ihmisoikeuskysymyksistä, joiden käsittelyä unioni haluaisi jatkaa. Egyptin ihmisoikeustilanteen tasainen tuleva paraneminen kansalaisoikeuksiin, poliittisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin sekä perusvapauksiin liittyvillä keskeisillä osa-alueilla, joita molemmat kumppanit ottavat säännöllisesti esiin kahdenvälisillä ja kansainvälisillä foorumeilla, vaikuttaa myönteisesti EU:n ja Egyptin suhteisiin.

([1]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 18. kesäkuuta 2025 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 23. kesäkuuta 2025.

([2]) EUVL L 304, 30.9.2004, s. 39.

(5) Egyptille myönnettävä apu rahoitetaan pääasiassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947 ([3]) perustetusta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa, jäljempänä 'NDICI – Globaali Eurooppa -väline'. Unionin alustava osuus määrärahoista Egyptille NDICI – Globaali Eurooppa -välineestä EU:n ja Egyptin monivuotisen maaohjelman ensimmäisellä kaudella (2021–2024) oli 240 miljoonaa euroa. Tämä täydentää käynnissä olevaa 1,3 miljardin euron yhteistyötä sekä muuta budjettitukea ja muita hätätoimenpiteitä, joita on otettu käyttöön covid-19-pandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan johdosta (307 miljoonaa euroa). Kumppanuuden painopisteet vuosiksi 2021–2027 otetaan huomioon EU:n ja Egyptin monivuotisessa maaohjelmassa, joka on laadittu tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, ja ne kattavat seuraavat kolme laajaa osa-aluetta: i) kestävä nykyaikainen talous ja sosiaalinen kehitys, ii) ulkopoliittinen kumppanuus ja iii) vakauden parantaminen. NDICI – Globaali Eurooppa -väline korvaa Euroopan naapuruusvälineen, jonka puitteissa annettu unionin kahdenvälinen apu Egyptille vuosina 2014–2020 oli 756 miljoonaa euroa.

(6) Unioni tunnustaa Egyptin keskeisen roolin alueellisen turvallisuuden ja vakauden kannalta, ja on vahvasti unionin edun mukaista estää Egyptissä lyhyen aikavälin taloudellinen epävakaus, jolla voisi olla laajempia seurauksia ja kielteinen vaikutus geopoliittiseen toimintaympäristöön. Terrorismi, järjestäytynyt rikollisuus, kuten ihmiskauppa, laiton muuttoliike, disinformaatio ja konfliktit ovat yhteisiä uhkia yhteiselle turvallisuudelle ja maiden yhteiskuntarakenteelle Välimeren molemmin puolin. Unioni antaa Egyptille tunnustusta sen panoksesta tällaisten ongelmien ratkaisemisessa. Samoin energiaturvallisuus on kiireellisimpiä haasteita, joita maat Välimeren molemmin puolin joutuvat kohtaamaan. Unionin ja Egyptin välinen energiayhteistyö voisi tarjota alueelle taloudellisen vaurauden lähteen ja lisäksi vahvistaa energiaturvallisuutta monipuolistamalla energiahuoltoa ja kannustamalla alueelliseen yhteistyöhön. Siksi on unionin ja Egyptin yhteisen edun mukaista vahvistaa yhteistyötä kumppanuuden painopisteissä noudattaen täysin kansainvälistä oikeutta, ihmisoikeudet ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus mukaan lukien, sekä edistää yhteisiä etuja ja vastata yhteisiin haasteisiin.

(7) Ottaen huomioon maailmanlaajuiset ja alueelliset geopoliittiset haasteet, kuten Gazan humanitaarinen kriisi Israelissa 7 päivänä lokakuuta 2023 tehtyjen Hamasin terrori-iskujen seurauksena, lisääntyvät jännitteet Afrikan sarvessa ja merenkulun turvallisuus Punaisellamerellä, sekä Sudanin konfliktin aiheuttaman muuttopaineen, Syyriaan liittyvien epävarmuustekijöiden, Libyan epävakauden, Egyptin aseman suurten pakolais- ja muuttajamäärien vastaanottajana sekä Egyptin strategisen merkityksen alueen suurimpana maana ja koko Lähi-idän vakauden pilarina unioni on sopinut Egyptin kanssa strategisesta ja kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta Kairossa 17 päivänä maaliskuuta 2024 allekirjoitetun unionin ja Egyptin yhteisen julistuksen, jäljempänä 'yhteinen julistus', mukaisesti.

(8) Egyptin kanssa sovitun strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden tavoitteena on nostaa unionin ja Egyptin poliittiset suhteet strategiseksi kumppanuudeksi ja antaa Egyptille mahdollisuus täyttää keskeinen tehtävänsä vakauden tuojana alueella sekä Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. Kyseisen kumppanuuden tavoitteena on tukea Egyptin makrotaloudellista selviytymiskykyä ja mahdollistaa kunnianhimoisten sosioekonomisten uudistusten toteuttaminen tavalla, joka täydentää ja vahvistaa Egyptiä koskevan Kansallisen valuuttarahaston (IMF) ohjelman mukaista uudistusprosessia. Kuten yhteisessä julistuksessa todetaan, strateginen ja kokonaisvaltainen kumppanuus ulottuu monenlaisiin politiikkatoimiin, jotka on ryhmitelty seuraaviin kuuteen toimenpidepilariin: poliittiset suhteet, talouden vakaus, investoinnit ja kauppa, muuttoliike, turvallisuus- ja lainvalvontayhteistyö, väestökehitys ja inhimillinen pääoma. Strategista ja kokonaisvaltaista kumppanuutta olisi kehitettävä unionin ja jäsenvaltioiden tason aloitteiden mukaisesti.

(9) Strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden perustana on 7,4 miljardin euron suuruinen rahoituspaketti, joka sisältää lyhyen ja pidemmän aikavälin tukea makrotaloutta ja finanssipolitiikkaa sekä sosioekonomisia näkökohtia koskevalle uudistusohjelmalle, lisämäärärahoja Egyptissä tehtävien investointien tukemiseen sekä kohdennettua tukea erilaisten strategisten painopisteiden, kuten muun muassa uusiutuvan energian ja muuttoliikkeen, täytäntöönpanoon. Tukipakettiin kuuluu lainamuotoinen enintään 5 miljardin euron suuruinen unionin makrotaloudellinen rahoitusapupaketti, joka koostuu kahdesta makrotaloudellisesta rahoitusaputoimesta, joista toinen on enintään 1 miljardin euron lyhytaikainen rahoitusapu ja toinen enintään 4 miljardin euron keskipitkän aikavälin rahoitusapu. Kyseinen rahoituspaketti sisältää myös rahoitusvälineitä, kuten takauksia ja rahoitusta yhdistäviä välineitä, joilla pyritään saamaan liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja ja joiden tavoitteena on tuottaa merkittävä määrä uusia investointeja siten, että niiden myönteiset taloudelliset vaikutukset voivat hyödyttää kaikkia egyptiläisiä. Pakettia täydennetään ohjelmilla, joilla tuetaan tiettyjä strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden painopisteitä yksittäisillä hankkeilla ja teknisellä avulla, jotka toteutetaan NDICI – Globaali Eurooppa -välineestä.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

(10) Egyptin makrotaloudelliseen ja finanssipoliittiseen tilanteeseen on kohdistunut merkittäviä haasteita, ja tilanne on heikentynyt huomattavasti viime kuukausina, kun ulkoiset paineet ovat voimistuneet ja julkinen velka on jatkanut kasvuaan, samalla kun talousnäkymiin kohdistuu edelleen huomattavia heikkenemisriskejä. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan ja Lähi-idän geopoliittisten jännitteiden ja konfliktien vaikutukset ovat johtaneet pääoman pitkittyneeseen ulosvirtaukseen ja valuuttatulojen vähenemiseen erityisesti siksi, että matkailualalta, Suezin kanavan tuotosta ja kaasuntuotannosta saatavat tulot ovat laskeneet jyrkästi luottamuksen horjuessa ulkomaisten sijoittajien keskuudessa. Tämä on erityisen haastavaa Egyptin vaikeassa julkisen talouden tilanteessa, jolle on ominaista jatkuva julkisen talouden alijäämä sekä suuri ja kasvava velka suhteessa BKT:hen. Kyseisistä vaikeista ulkoisista olosuhteista huolimatta Egypti pystyi vuonna 2024 toteuttamaan makrotalouden vakauden säilyttämiseen tähtääviä uudistuksia, kuten yhtenäistämään valuuttakursseja ja edistymään rahapolitiikan kiristämisessä.

(11) Egyptin taloudellista tilannetta ja rahoitustilannetta on vuodesta 2016 lähtien tuettu useilla IMF:n maksuohjelmilla. Näitä ovat vuonna 2016 hyväksytty kolmivuotinen 12 miljardin Yhdysvaltain dollarin laajennettu rahoitusjärjestely, nopean rahoituksen välineestä vuonna 2020 myönnetty 2,8 miljardin Yhdysvaltain dollarin kiireellinen rahoitusapu, vuonna 2020 hyväksytty yksivuotinen 5,2 miljardin Yhdysvaltain dollarin yksivuotinen valmiusluottojärjestely sekä vuonna 2022 hyväksytty nelivuotinen 3 miljardin Yhdysvaltain dollarin laajennettu rahoitusjärjestely, jota korotettiin 8 miljardiin Yhdysvaltain dollariin vuonna 2024. Egypti toteutti huomattavia uudistustoimia tehdessään ensimmäisen kerran yhteistyötä IMF:n kanssa vuosina 2016–2021. Uudistuksiin sisältyi valuutan tuntuva devalvointi ja rahapolitiikan uudistuksia, joissa keskityttiin tavoitellun inflaation vaihteluväliin. Polttoainetukiuudistukseen yhdistettiin kohdennettujen sosiaalisten tulonsiirtojen järjestelmän tuntuva vahvistaminen. Julkista varainhoitoa vahvistettiin laatimalla keskipitkän aikavälin strategioita tulojen hallintaan ja velanhoitoon. Egyptin viranomaiset alkoivat myös parantaa valtion omistamien yritysten hallintoa.

(12) IMF:n jatko-ohjelma hyväksyttiin joulukuussa 2022, minkä jälkeen uudistukset eivät ole edenneet yhtä hyvin, vaikka Egypti on toteuttanut toimia tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi julkisten ja yksityisten yritysten välille hyväksymällä lain, jolla poistetaan valtion omistamien yritysten veroetuudet, tosin kansalliseen turvallisuuteen perustuvin poikkeuksin, ja ottamalla käyttöön valtion omistajapolitiikan vähentääkseen valtion läsnäoloa taloudessa, joka on edelleen laajaa ja vääristävää viime aikoina tapahtuneesta maltillisesta edistymisestä huolimatta; lisäksi Egypti on selventänyt perusteita valtion jatkuvalle läsnäololle tietyillä strategisilla aloilla. Egypti ei kuitenkaan vuonna 2023 pannut täytäntöön sitoumustaan tehdä valuutasta pysyvästi joustava, mikä on johtanut pitkälti vakaaseen viralliseen valuuttakurssiin mutta huomattaviin rinnakkaisvaluuttamarkkinoihin, joilla valuuttakurssi on merkittävästi heikentynyt ja erittäin epävakaa. Jakautuneisuus on vaikuttanut voimakkaasti ulkomaisiin sijoituksiin ja kotimaiseen liiketoimintaan.

(13) Egypti jatkoi neuvotteluja IMF:n kanssa vuoden 2024 alussa, mikä johti virkamiestasolla 6 päivänä maaliskuuta 2024 tehtyyn sopimukseen uudistetusta laajennetun rahoitusjärjestelyn ohjelmasta, jonka määrärahat korotettiin 8 miljardiin Yhdysvaltain dollariin. Uusi ohjelma hyväksyttiin IMF:n johtokunnan päätöksellä 29 päivänä maaliskuuta 2024, ja sen on tarkoitus kohdistua seuraaviin osa-alueisiin: i) uskottava valuuttakurssijousto, ii) rahapolitiikan kestävä kiristäminen, iii) julkisen talouden vakauttaminen velkakestävyyden säilyttämiseksi, iv) uusi kehys infrastruktuurimenojen hillitsemiseksi, v) sosiaalimenojen riittävä taso heikossa asemassa olevien väestöryhmien suojelemiseksi muun muassa elinkustannusten ja energian hintojen nousulta ja vi) valtion omistajapolitiikan toteuttaminen ja uudistukset tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi, jotta voidaan edistää talouden yksityisen sektorin kehitystä. Virkamiestasolla tehdyn sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä Egypti otti käyttöön myös valuuttakurssijouston ja nosti keskuspankin keskeistä ohjauskorkoa huomattavasti, 600 peruspisteellä, IMF:n ohjelman painopisteiden mukaisesti. Joulukuussa 2024 virkamiestasolla saatiin aikaan sopimus Egyptin talouden uudistusohjelman neljännestä tarkistuksesta, ja IMF:n johtokunta sai tarkistuksen päätökseen maaliskuussa 2025.

(14) Egypti pyysi 12 päivänä maaliskuuta 2024 unionilta täydentävää makrotaloudellista rahoitusapua, koska taloustilanne on heikkenemässä ja näkymiä synkistävät käynnissä oleviin ulkoisiin häiriöihin liittyvät huomattavat heikkenemisriskit.

(15) Egypti kuuluu Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin, joten se olisi katsottava oikeutetuksi saamaan unionin makrotaloudellista rahoitusapua.

(16) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun olisi oltava poikkeuksellinen väline, jolla myönnetään sitomatonta ja kohdentamatonta maksutasetukea, jolla pyritään käsittelemään Egyptin välittömiä ulkoisen rahoituksen tarpeita, ja sillä olisi tuettava sellaisen toimenpideohjelman täytäntöönpanoa, joka sisältää tiukkoja ja välittömiä sopeutus- ja rakenneuudistustoimia Egyptin maksutasetilanteen parantamiseksi.

(17) Koska Egyptin maksutaseessa on IMF:n ja muiden monenvälisten laitosten sekä alueellisten kumppanien käyttöön asettamien varojen jälkeen edelleen huomattava ulkoinen rahoitusvaje, Egyptille annettavaa unionin makrotaloudellista rahoitusapua pidetään nykyisissä poikkeusolosuhteissa yhdessä IMF:n ohjelman kanssa asianmukaisena vastauksena Egyptin unionille esittämään pyyntöön saada tukea talouden vakauttamiseen. Unionin 5 miljardin euron suuruisella makrotaloudellisella rahoitusapupaketilla, myös tämän päätöksen mukaisella 4 miljardin euron makrotaloudellisella rahoitusavulla, on tarkoitus tukea Egyptin talouden vakauttamista ja rakenneuudistusohjelmaa täydentämällä IMF:n rahoitusjärjestelyllä saataville asetettuja varoja. Paketin ensimmäinen osa, 1 miljardin euron makrotaloudellinen rahoitusapulaina, maksettiin joulukuussa 2024 sen jälkeen, kun komissio oli antanut siitä myönteisen arvion.

(18) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi pyrittävä tukemaan kestävän ulkoisen rahoitusaseman palauttamista Egyptiin ja siten sen taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Koska unionin makrotaloudellisen rahoitusavun myöntäminen Egyptille edistää unionin naapuruston vakautta ja vaurautta, se voi myös myötävaikuttaa unionin kasvuun ja talouden häiriönsietokykyyn.

(19) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrän määrittämisen olisi perustuttava Egyptin jäljellä olevien ulkoisen rahoituksen tarpeiden määrälliseen kokonaisvaltaiseen arviointiin, ja siinä olisi otettava huomioon Egyptin kyky rahoittaa itseään omista varoistaan ja erityisesti sen käytössä olevista kansainvälisistä valuuttavarannoista. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on osa yhteisiä kansainvälisiä toimia, ja sillä täydennetään tuloksellisesti IMF:n ja Maailmanpankin ohjelmia ja rahoitusta. Avun määrää määritettäessä olisi otettava huomioon myös monenvälisiltä avunantajilta odotetut rahoitusosuudet ja tarve varmistaa unionin ja muiden avunantajien välinen oikeudenmukainen taakanjako sekä unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden aiempi käyttäminen Egyptissä ja unionin kaikkien toimenpiteiden tuottama lisäarvo Egyptissä.

(20) Komission olisi varmistettava, että unionin makrotaloudellinen apu on oikeudellisesti ja sisällöltään ulkoisen toiminnan eri alojen keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden, kyseisillä aloilla toteutettujen toimenpiteiden ja muiden asiaankuuluvien unionin politiikkojen sekä unionin arvojen, kuten demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen, mukaista.

(21) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava unionin Egyptiin soveltamaa ulkopolitiikkaa. Komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) olisi työskenneltävä tiiviisti yhdessä koko makrotaloudellisen rahoitusaputoimen keston ajan unionin ulkopolitiikan yhteensovittamiseksi ja sen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

(22) Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava Egyptin sitoutumista arvoihin, jotka ovat yhteisiä unionin kanssa, mukaan lukien demokratia, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, kestävä kehitys ja köyhyyden vähentäminen, sekä Egyptin sitoutumista avoimen, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan periaatteisiin.

(23) Egyptille myönnettävän unionin makrotaloudellisen rahoitusavun ennakkoedellytyksenä olisi oltava, että Egypti edistyy yhä konkreettisesti, uskottavasti ja näkyvästi kohti toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, ja oikeusvaltioperiaatetta sekä takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Lisäksi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erityistavoitteilla olisi vahvistettava julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuuvelvollisuutta sekä finanssisektorin ohjausta, hallintaa ja valvontaa Egyptissä, ja niillä olisi edistettävä rakenneuudistuksia, joilla pyritään tukemaan kestävää ja osallistavaa kasvua, työpaikkojen luomista ja julkisen talouden vakauttamista. Komission ja EUH:n olisi säännöllisesti seurattava kyseisen ennakkoedellytyksen täyttymistä ja kyseisten erityistavoitteiden saavuttamista.

(24) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun kytkeminen aikataulussa olevaan IMF:n maksuohjelmaan, johon liitetään vahva makrotalouden ja finanssipolitiikan kehys ja perusteellinen analyysi velkakestävyydestä, toimii vakuutena Egyptin takaisinmaksukyvystä. Sen varmistamiseksi, että unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liittyvät unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti, Egyptin olisi lisäksi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden kyseiseen rahoitusapuun mahdollisesti liittyvien sääntöjenvastaisuuksien estämiseen ja torjumiseen. On olennaisen tärkeää, että unionin makrotaloudellisen rahoitusavun puitteissa myönnettyjen varojen hoito on läpinäkyvää. Lisäksi komission ja Egyptin viranomaisten välillä tehtävän lainasopimuksen olisi sisällettävä määräyksiä, joilla Euroopan petostentorjuntavirasto valtuutetaan suorittamaan tutkimuksia, mukaan lukien paikalla suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([4]) ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 ([5]) vahvistettujen säännösten ja menettelyjen mukaisesti, komissio ja tilintarkastustuomioistuin valtuutetaan suorittamaan tarkastuksia ja Euroopan syyttäjänvirasto valtuutetaan käyttämään toimivaltaansa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisessä kyseisen rahoitusavun saatavuusaikana ja sen jälkeen.

(25) Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen ei rajoita Euroopan parlamentin eikä neuvoston valtuuksia budjettivallan käyttäjinä.

(26) Lainojen muodossa myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun edellyttämien määrärahojen määrien olisi vastattava monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettuja talousarviomäärärahoja.

(27) Komission olisi hallinnoitava unionin makrotaloudellista rahoitusapua Egyptille. Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat seurata tämän päätöksen täytäntöönpanoa, komission olisi annettava niille säännöllisesti tietoja kyseisen rahoitusavun täytäntöönpanosta ja toimitettava niille asiaan liittyvät asiakirjat.

(28) Tämän päätöksen täytäntöönpanosta vuosittain annettavan kertomuksen olisi sisällettävä tiedot Egyptin konkreettisesta, näkyvästä ja uskottavasta edistymisestä kohti toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, ja oikeusvaltioperiaatetta sekä siitä, että se takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen.

(29) Jotta voidaan varmistaa tämän päätöksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([6]) mukaisesti.

(30) Unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun olisi sovellettava talouspoliittisia ehtoja, jotka vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä tehokkuussyistä komissio olisi valtuutettava neuvottelemaan tällaisista ehdoista Egyptin viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan komitean valvonnassa asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaan neuvoa-antavaa menettelyä olisi sovellettava pääsääntöisesti kaikkiin muihin kuin asetuksessa säädettyihin tapauksiin. Kun otetaan huomioon yli 90 miljoonan euron suuruisen avun mahdollisesti huomattava vaikutus, olisi asianmukaista käyttää asetuksessa (EU) N:o 182/2011 täsmennettyä tarkastelumenettelyä kyseisen raja-arvon ylittävien toimien osalta. Kun otetaan huomioon Egyptille myönnettävän unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrä, yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen ja avun vähentämiseen, keskeyttämiseen tai peruuttamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([5]) Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(31) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitetta eli vastata Egyptin ulkoisen rahoituksen tarpeeseen, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(32) Jotta Egyptille voitaisiin pikaisesti myöntää makrotaloudellista rahoitusapua, tämän päätöksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni asettaa Egyptin saataville enintään 4 miljardia euroa lainojen muodossa myönnettävää makrotaloudellista rahoitusapua, jäljempänä ’unionin makrotaloudellinen rahoitusapu’, tukeakseen maan talouden vakauttamista ja huomattavaa uudistusohjelmaa. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksaminen edellyttää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät unionin talousarvion kyseiseksi vuodeksi. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla katetaan osa IMF:n ohjelmassa määritetyistä Egyptin maksutasetarpeista.

2. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta ja lainata ne edelleen Egyptille.

3. Komissio hallinnoi unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamista tavalla, joka on IMF:n ja Egyptin välisten sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen sekä assosiaatiosopimuksessa vahvistettujen talousuudistusten keskeisten periaatteiden ja tavoitteiden mukainen.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti tietoja unionin makrotaloudellisen rahoitusavun kehityksestä, myös sen maksamisesta, ja toimittaa kyseisille toimielimille asiaan liittyvät asiakirjat ajallaan.

4. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.

5. Jos Egyptin rahoitustarpeet vähenevät alkuperäisiin ennusteisiin nähden olennaisesti unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksukaudella, komissio vähentää avun määrää taikka keskeyttää tai peruuttaa avun 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun myöntämisen ennakkoedellytyksenä on, että Egypti jatkaa konkreettisten ja uskottavien toimenpiteiden toteuttamista toimivien demokratian mekanismien, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä, ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseksi sekä ihmisoikeuksien kunnioittamisen takaamiseksi.

2. Komissio ja Euroopan ulkosuhdehallinto valvovat 1 kohdassa säädetyn ennakkoedellytyksen täyttymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun alusta loppuun.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU ([7]) mukaisesti.

([7]) Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

3 artikla

1. Komissio sopii 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen Egyptin viranomaisten kanssa unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun sovellettavista selkeästi määritellyistä talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevista ehdoista, joissa keskitytään rakenneuudistuksiin ja vakaaseen julkiseen talouteen. Kyseiset talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevat ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa, johon sisältyy määräaika niiden täyttämiselle. Kyseisten talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen on oltava yhdenmukaisia 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tai yhteisymmärryspöytäkirjojen kanssa, mukaan lukien ne makrotalouden sopeutusohjelmat ja rakenneuudistusohjelmat, joita Egypti toteuttaa IMF:n tuella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuilla talouspolitikkaa ja rahoitusta koskevilla ehdoilla pyritään erityisesti parantamaan Egyptin julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuuvelvollisuutta muun muassa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun käytön osalta. Politiikkatoimia suunniteltaessa otetaan asianmukaisesti huomioon myös edistyminen markkinoiden vastavuoroisessa avaamisessa, myös pienille ja keskisuurille yrityksille, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan kehittyminen, kestävä kehitys, hyvä hallintotapa sekä muut unionin ulkopolitiikan painopisteet. Komissio seuraa säännöllisesti Egyptin edistymistä kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa.

3. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 ([8]), jäljempänä 'varainhoitoasetus', 223 artiklan mukaisesti tehtävässä komission ja Egyptin viranomaisten välisessä lainasopimuksessa, jäljempänä 'lainasopimus'.

4. Komissio tarkastaa säännöllisin väliajoin, että 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät edelleen, myös sen, onko Egyptin talouspolitiikka unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tavoitteiden mukaista. Kyseistä tarkastusta varten komissio sovittaa toimintansa tiiviisti yhteen IMF:n ja Maailmanpankin sekä tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

4 artikla

1. Jollei 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista ehdoista muuta johdu, komissio asettaa unionin makrotaloudellisen rahoitusavun käyttöön erissä. Kunkin erän suuruus määritetään yhteisymmärryspöytäkirjassa. Erä voidaan suorittaa yhdessä tai useammassa osaerässä.

2. Lainojen muodossa myönnetyn unionin makrotaloudellisen rahoitusavun määrät rahoitetaan tarvittaessa asetuksen (EU) 2021/947 mukaisesti.

3. Komissio tekee päätöksen erien maksamisesta sen perusteella, täyttyvätkö seuraavat edellytykset:

a) 2 artiklan 1 kohdassa säädetty ennakkoedellytys;

b) jatkuva tyydyttävä edistyminen sellaisen politiikkaohjelman täytäntöönpanossa, joka sisältää IMF:n muulla kuin ennaltavarautuvalla luottojärjestelyllä tukemia tiukkoja sopeutus- ja rakenneuudistustoimia; ja

c) yhteisymmärryspöytäkirjassa sovittujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen noudattaminen tyydyttävällä tavalla.

Toinen erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta. Kolmas erä voidaan lähtökohtaisesti maksaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua toisen erän maksamisesta.

4. Jos 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty, komissio keskeyttää unionin makrotaloudellisen rahoitusavun maksamisen tilapäisesti tai peruuttaa sen maksamisen. Tällaisissa tapauksissa se ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viipymättä keskeyttämisen tai peruuttamisen syyt.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

5. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu maksetaan Egyptin keskuspankille. Ellei yhteisymmärryspöytäkirjassa toisin sovita ja edellyttäen, että siinä vahvistetaan jäljellä oleva julkisen talouden rahoitustarve, Egyptin keskuspankki voi siirtää unionin varat Egyptin valtiovarainministeriölle, joka on avun lopullinen vastaanottaja.

5 artikla

1. Unionin lainojen muodossa myönnettävän makrotaloudellisen rahoitusavun rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta varainhoitoasetuksen 224 artiklan mukaisesti.

2. Komissio tekee 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lainasopimuksen 1 artiklassa tarkoitetusta määrästä. Lainasopimuksessa vahvistetaan unionin makrotaloudellisen rahoitusavun saatavuusaika ja yksityiskohtaiset ehdot, myös sisäisen valvonnan järjestelmien osalta. Egypti maksaa lainan takaisin, ja se myönnetään ehdoin, joissa sallitaan sen pitkä takaisinmaksuaika, myös mahdollinen lyhennysvapaa jakso. Enimmäislaina-aika on 35 vuotta.

3. Komissio tiedottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 2 kohdassa tarkoitettujen toimien etenemisestä.

6 artikla

1. Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa noudatetaan varainhoitoasetusta.

2. Unionin makrotaloudellinen rahoitusapu pannaan täytäntöön suoran hallinnoinnin avulla.

3. Ennen unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanoa komissio selvittää operatiivisen arvioinnin avulla, että rahoitusavun kannalta merkitykselliset Egyptin rahoitusjärjestelyt, hallintomenettelyt sekä sisäiset ja ulkoiset valvontamekanismit ovat moitteettomia.

7 artikla

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

8 artikla

1. Komissio antaa vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän päätöksen täytäntöönpanosta edellisen vuoden aikana, täytäntöönpanoa koskeva arviointi mukaan lukien. Kyseisessä kertomuksessa on

a) tarkasteltava edistymistä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun täytäntöönpanossa;

b) arvioitava Egyptin taloustilannetta ja -näkymiä sekä edistymistä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkatoimien toteuttamisessa;

c) osoitettava yhteys yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen, Egyptissä meneillään olevan talous- ja finanssipoliittisen kehityksen sekä unionin makrotaloudellisen rahoitusavun erien maksamista koskevien komission päätösten välillä ja tehtävä samalla selkoa toimivien demokratian mekanismien ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseksi sekä ihmisoikeuksien takaamiseksi toteutetuista konkreettisista ja uskottavista toimenpiteistä.

2. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kahden vuoden kuluttua 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun saatavuusajan päättymisestä jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan päätökseen saadun unionin makrotaloudellisen rahoitusavun tuloksia ja tehokkuutta ja sitä, missä määrin rahoitusapu on myötävaikuttanut sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

9 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 24 päivänä kesäkuuta 2025.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA